

[Damsgaard.]

der fandt sted i forsommeren, hvorunder jeg mere udførligt redegjorde for mit partis syn på lovforslaget. Jeg vil dog meget gerne give udtryk for, nu da arbejdet med dette lovforslag på ny tages op, at mit parti af al evne vil støtte den danske sømandsstand i bestræbelserne for en faglig og også kulturel højnelse af standens medlemmer, og da særlig med henblik på denne vigtige erhvervsgruppes unge. Hertil kan disse tre måneders kursus på sømandsskoler i land uden tvivl være en hjælp. Det er rigtigt, som det blev nævnt af den tidligere ordfører, at det udvalg, der sad i sidste rigsdagssamling, har haft megen nytte og belæring af de besigtigelser, vi har foretaget dels på skoleskibet „Danmark“, dels på Lauritzens sømandsskole. Jeg tror også, der på baggrund af det, vi dør så, vil være enighed om, at den bedste uddannelsesform for vore unge søfolk finder sted på skoleskibet „Danmark“, men det er vist også rigtigt, at vi ikke kan få sådant materiel til rådighed i tilstrækkeligt omfang, og derfor vil vi også være villige til at drøfte en form for sømandsuddannelse på land.

Den ærede socialdemokratiske ordfører nævnte en forklaring fra et søforhør i anledning af, at en jungmand havde været årsag til en grundstødning. Det er beklageligt, at noget sådant kan ske, men jeg tør dog ikke garantere, at et sådant uheld ikke også skulle kunne finde sted, selv om vedkommende havde været på et tre måneders kursus. Vi skal vogte os for at tillægge disse kurser for stor betydning; jeg tror givet, de har betydning, men man må ikke overvurdere denne.

Med hensyn til det mere principielle spørgsmål vedrørende den obligatoriske undervisning, som her er foreslået, er mit parti stadig af den mening, at det ikke er nødvendigt for at få tilgang til de skoler, man ønsker at oprette, at gøre undervisningen tvungen. Det ville efter min mening være forstandigt, om man ikke satte alle seks skoler i gang straks som foreslået, men nøjedes med et mindre antal; jeg vil tro, at de, der ønsker at blive sømænd, frivilligt vil komme til disse skoler. Man har jo et levende indtryk fra besøget på Lauritzens sømandsskole og på sømandshøjskolen i Svendborg af, at de ingen vanskeligheder har med at få deres hold rekrutteret.

Mit parti er som sagt villigt til at fortsætte behandlingen af lovforslaget i et udvalg. Man må så håbe på, at vi må kunne nå et resultat til gavn for højnelsen af sømandsstanden og navnlig dens unge.

Peder Jakobsen: Da vi i sidste samling behandlede dette lovforslag, var det væsentligst den obligatoriske uddannelse, vi stredes om. Jeg skal ærligt indrømme, som de to tidligere ordførere har gjort det, at de uddannelsesformer for de unge sømænd, som udvalget så i sommer på de to rejser, var meget tiltalende. Denne uddannelse finder så afgjort sted på frivillighedens grund, og derfor vil jeg mene, at man i første omgang skulle forsøge at nøjes med at rejse en del af skolerne og appellere til frivillig uddannelse og så udvide efter behov. Viser det sig så, at tilslutningen er for lille, kan vi senere tales ved.

Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger, da vi jo har behandlet lovforslaget i sidste samling, men vil blot med disse få bemærkninger anbefale lovforslaget til videre behandling i udvalg.

Kristian Nygaard: Når vi nu for anden gang i år foretager første behandling af dette lovforslag, er årsagen, som det allerede er nævnt, alene den, at en ny rigsdagssamling er begyndt. Jeg kan derfor i alt væsentligt henholde mig til de bemærkninger, jeg fremsatte ved første førstebehandling den 25. maj, idet jeg dog gerne vil benytte lejligheden til at sige et par ord om de to rejser, som udvalget har været ude på til skoleskibet „Danmark“ og Bogø og til skibsbreder Lauritzens sømandsskole ved Svendborg.

Trods det ingenlunde fine vejr ved besøget på skoleskibet „Danmark“ var det en meget værdifuld oplevelse for udvalget, der dagen lang havde lejlighed til at følge undervisningen, som de unge vordende søofficerer modtog af en interesseret lærerstab på det velindrettede skoleskib, hvor pladsen dog ikke var særlig rummelig, når hensyn tages til de mange mennesker og de mange forskellige øvelser. Man erkendte dog fra ledelsens side, at eleverne kun lejlighedsvis ville få brug for en ikke ringe del af det, de lærte om bord, men jeg forstod det således, at man fra regeringens side fremdeles lægger stor vægt på, at fremtidens sømænd netop får lejlighed til at tilegne sig en sådan uddannelse som den, der her gives, og at det er en af hovedårsagerne til, at man ønsker landet — eller vel rettere vandet dækket af sådanne skoler.

Besøget på Bogøs gamle navigationsskole kunne jeg desværre ikke deltage i, men jeg ved, at Bogøs befolkning vil sætte meget stor pris på at få en sådan skole, og jeg tror ikke, jeg husker fejl, når jeg siger, at forholdet er det, at befolkningen på denne lille ø har fået et løfte af en tidligere statsminister om, at der nok ved lejlighed skulle blive